Dosarul nr.4r-2176/24
4-23071318-02-4r-22052024

D E C I Z I E

14 februarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele ședinței, judecător Spoială Alexandru
judecători Băbălău Denis
Chiroșca Igor

a examinat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursul avocatului Niță Ștefan, în interesele contravenientului Haruța Vasile, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-1832/2023 din 14 martie 2024.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei: în procedura instanței de fond: de la 18.05.2023 până la 14.03.2024; în procedura instanței de recurs de la 22.05.2024 până la 14.02.2025.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 17.05.2023, în Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), a parvenit demersul înaintat de către Pretura sectorului Botanica, prin care solicită examinarea Procesului-verbal cu privire contravenție seria/nr. ***** din 16.05.2023, întocmit în privința lui HARUȚA Vasile, în temeiul art.179 Cod contravențional. La 16.05.2023, agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău, ȚÎMBALIUC Victor, a întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție, în privința lui HARUȚA Vasile în baza art.179 Cod contravențional, imputându-i comiterea faptei, după cum urmează: „în data de 03.05.2023, ora 13:53, în mun. Chișinău, *****, au fost executate lucrări neautorizate prin extinderea imobilului privat (P+M) în lipsa autorizației de construire”. Totodată, agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău, ȚÎMBALIUC*****a adoptat decizia de a remite procesul-verbal pentru examinare conform competenței în temeiul art.42310 Cod contravențional, în instanța de judecată, recomandând instanței aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute de art.179 Cod contravențional.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-1832/2023 din 14 martie 2024, a fost recunoscut vinovat HARUȚA Vasile de comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional al Republicii Moldova, și i s-a aplicat sancțiune sub formă de amendă în mărime de 250 (două sute cincizeci) unități convenționale, ce constituie suma de 12 500 (douăsprezece mii cinci sute) lei. I s-a explicat lui HARUȚA Vasile că potrivit art.34 alin.(3) Cod contravențional al Republicii Moldova, acesta este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral. S-a aplicat măsura de siguranță - demolarea construcției neautorizate, și anume demolarea mansardei în partea construcției neautorizate, ce face parte din construcția cu nr. cadastral *****, ce aparține cu drept de proprietate lui HARUȚA Vasile, amplasate pe terenul proprietatea municipiului Chișinău, cu nr. cadastral *****, situate în mun. Chișinău, ***** Demolarea construcțiilor executate, fără autorizația de construcție eliberată în modul stabilit, urmează a fi executată de către HARUȚA Vasile pe cont propriu.

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Niță Ștefan în interesele persoanei în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Haruța Vasile a declarat recurs prin care solicită, admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr.4-1832/2023 din 14 martie, 2024, declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 21 din 16.05.2023 şi încetarea procesului contravențional, intentat în privința lui Haruţa Vasile în baza art. 179 Cod contravențional, din lipsa faptei contravenționale.

4. În motivarea recursului, apărarea a indicat că, hotărârea contestată este arbitrară şi abuzivă, contravine normelor imperative, care impun nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție, încalcă principiul securității raporturilor juridice, dreptul de proprietate al recurentului şi dreptul său la un proces echitabil. Astfel, conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr.21 din 16.05.2023, Haruţa Vasile a fost învinuit de faptul că la data de 03 mai, 2023, ora 13. 53 min, executa lucrări de extindere a imobilului privat (P+M), în lipsa autorizației de construire, acțiuni încadrate în dispoziția art. 179 Cod Contravențional. Afirmă recurentul agentul constatator nu a specificat în procesul verbal, care lucrări de extindere se executau la data indicată şi doar în ședința de judecată, reprezentantul Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău a explicat că s-au avut în vedere lucrările de extindere a mansardei. Menționează că, art. 442, al.1 Cod Contravențional prevede că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act, prin care se individualizează fapta ilicită şi se

identifică făptuitorul, iar conform art. 443 Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: d) fapta contravențională. Prin urmare, consideră că instanța ierarhic inferioară a ignorat faptul că învinuirea formulată lui Haruţa Vasile în cadrul acestui proces contravențional, este abstractă, incertă şi neclară, iar procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.05.2023 nu descrie fapta contravențională, în sensul impus de art. 443 Cod contravențional, adică nu specifică lucrările de extindere a imobilului privat, care se pretinde că au fost executate în lipsa autorizației de construire. Reține apărarea că instanța de fond a respins în mod surprinzător argumentele de ordin fundamental şi anume faptul că baza legală pentru executarea lucrărilor de extindere a imobilului privat din bd. Cuza Vodă, 2, mun. Chișinău, inclusiv edificarea mansardei, a constituit-o certificatul de urbanism nr. 983/08 din 01.09.2008, autorizația de construire nr. 237 din 01.06.2010 şi actul de recepție finală nr.1 din 20.02.2020 cu anexe, conform căruia s-a recepționat construcția lit. A-01, A1-01, A2-01, A3-01, cu suprafața la sol de 147,7 m.p. şi suprafața totală de 175,4 m.p., specificate în planul reprezentării părților componente-anexă la planul geometric, avizat de Direcția Generală Arhitectură, Urbanism si Relații Funciare a Consiliului mun. Chișinău. Actul de recepție finală nr. 1 din 20.02.2020 cu anexe, a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 11.03.2020 şi acest fapt prezumă că lucrările de extindere, inclusiv edificarea mansardei în ansamblu, au fost executate autorizat. Notează că procesul verbal de recepție finală a unui bun imobil, constituie o componentă a sistemului calității în construcție şi este de fapt actul, prin care comisia de recepție acceptă şi preia lucrarea definitivată pentru a fi dată în folosință, iar organul cadastral, are temei legal pentru înscrierea dreptului de proprietate asupra bunului imobil. Or, deduce incontestabil, cu titlu de prezumție că, atâta timp cât construcția şi dreptul de proprietate asupra ei nu au fost radiate în ordinea prevăzută de lege din registrul bunurilor imobile şi se află în circuitul civil, recurentului nu-i pot fi imputate sub nici o formă careva abateri admise la executarea lucrărilor de construcție, inclusiv lipsa autorizației. Concluzionează, că instanța ierarhic inferioară şi-a depășit competențele prin faptul că s-a expus asupra legalității actului administrativ, emis de autoritatea publică de specialitate privind înregistrarea imobilului în registru, anulând de fapt efectele juridice ale acestui act, contrar procedurii stabilite de lege pentru anularea unui act administrativ irevocabil. Reține că instanța de fond a făcut, de asemenea, constatări, care contravin circumstanțelor obiective ale cauzei. Astfel, în p. 38 al hotărârii contestate, instanța a concluzionat generalizat că planșele fotografice şi mijloacele de probă prezentate de către agentul constatator sunt de natură de a demonstra cele consemnate în procesul verbal cu

privire la contravenție din 16.05.2023. În acest context, reține că în procesul verbal nominalizat, este consemnat că la data de 03 mai, 2023, ora 13.53 min. Haruța Vasile executa lucrări de extindere a imobilului privat (P+M), în lipsa autorizației de construire, ceia ce este un nonsens or, instanța s-a convins de faptul că lucrările de extindere, inclusiv cele cu devieri de la documentația de proiect (devieri care au fost avizate ulterior de Direcția Generală Arhitectură, Urbanism şi Relații Funciare a Consiliului mun. Chișinău prin confirmarea planului geometric), au fost recepționate la 20.02.2020 şi înregistrate la organul cadastral la data de 11.03.2020, respectiv au fost executate anterior acestei date şi nicicum nu puteau fi executate la data de 03 mai, 2023, oral3. 53 min, așa cum s-a indicat. Mai exact, conform raportului de expertiză tehnică nr. 140/30.03.18, toate lucrările de extindere au fost executate în anii 2014-2015 (p. 3.1). In realitate, planșele fotografice prezentate instanței, reflectă executarea la data respectivă a lucrărilor de finisare a fațadei imobilului, care nu fac obiectul prezentei cauze şi care, conform art. 14, al. 1 al Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare şi fără autorizație de construcție. (Se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare şi fără autorizație de construire lucrările care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcțiilor şi ale instalațiilor aferente. Din categoria acestor lucrări fac parte: d) lucrări definisări exterioare, dacă nu se modifică elementele de fațadă şi soluțiile cromatice). Cu titlu subsidiar, menționează că, chiar şi în cazul nerecepționării finale şi/sau neînregistrării construcției în Registrul bunurilor imobile, recurentul nu putea fi învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art.179 Codul contravențional, deoarece această normă legală sancționează executarea lucrărilor în lipsa efectivă a autorizației de construcție or, intimatul a acționat în baza autorizației, însă din motive obiective a admis devieri de la proiectul de execuție. Aceste devieri au fost avizate ulterior de Direcția Generală Arhitectură, Urbanism si Relații Funciare a Consiliului mun. Chișinău prin confirmarea planului geometric şi nu au constituit un impediment pentru înregistrarea la organul cadastral a actului de recepție finală nr.1 din 20.02.2020. Acest fapt este indicat şi în p. 5.3 al raportului de expertiză tehnică, unde se menționează că, imobilul în discuție reconstruit (extins) a fost executat în baza autorizației de construire, proiectului de execuție, cu forțe proprii, fără a se întocmi cartea tehnică şi poate fi prezentat spre recepție finală pentru darea în exploatare. In acest context, notează că asemenea acțiuni pot constitui după caz latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.177, alin.(4), lit. c) Codul contravențional, care sancționează încălcarea legislației în domeniul construcțiilor manifestată executarea

lucrărilor de construcție, reconstrucție, demolare, modificare, transformare, modernizare şi consolidare, care pot afecta exigențele esențiale, cu încălcarea proiectului sau autorizației de construire.

5. Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Codul contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională a fost examinată în lipsa părților în procedură scrisă. Prin referința depusă la data de 05.12.2024 de către reprezentantul Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău, s-a solicitat respingerea ca nefondat recursul declarat şi menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-1832 din 14.03.2024. Consideră hotărârea atacată este întemeiată, argumentată şi legală.

6. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat de avocat, în interesele contravenientului, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-1832/2023din 14 martie 2024, este fondat și urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului contravențional, din următoarele considerente.

7. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. a) Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și adoptă una dintre următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art.441.

8. În fapt, Colegiul penal constată că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.05.2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău, ȚÎMBALIUC Victor, în sarcina făptuitorului HARUȚA Vasile s-a reținut săvârșirea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional, pe fapta exprimată după cum urmează: „în data de 03.05.2023, ora 13:53, în mun. Chișinău, *****, au fost executate lucrări neautorizate prin extinderea imobilului privat (P+M) în lipsa autorizației de construire”.

9. Colegiul penal reține că procesul – verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența făptuitorului Haruța Vasile, acesta refuzând să semneze actul constatator, aspectul dat fiind certificat prin semnătura martorului asistent Mocate Gabriel, fiind indicată datele de identificare ale martorului, în temeiul art.443 alin.(6)

Cod contravențional. Agentul constatator s-a conformat obligației instituite prin prevederile art.443 alin.(1) lit. c) din Codul contravențional, potrivit căruia au fost indicate datele de identificare a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional.

10. În consecutivitate, din punct de vedere al legalității procesului - verbal de contravenție, instanța de recurs apreciază că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu. În consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

11. Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, Colegiul evidențiază că forța probantă a proceselor – verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul. (cauza Bosoni v. Franța, hotărârea din 7 septembrie 1999)

12. Instanța de recurs conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor a agentului constatator şi a probelor acumulate, iar făptuitorului Haruța Vasile i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul - verbal cu privire la contravenție, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate şi autenticitate de care se bucură procesul - verbal cu privire la contravenții. Respectiv, fapta contravențională, circumstanțele cauzei, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției – nu au un caracter coincident, de aceea, în opinia Colegiului, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

13. Studiind materialele cauzei, Colegiul penal reține că, vinovăția făptuitorului Haruța Vasile este dovedită pe deplin, fiind corect imputată încadrarea juridică a acțiunilor conform art.179 Codul contravențional. Astfel, reieșind din cumulul de probe administrate de către agentul constatator în cadrul constatării contravenției nominalizate se denotă că Haruța Vasile se face vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.179 Codul contravențional potrivit căruia, constituie contravenție, executarea construcțiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare,

consolidare şi reparaţie capitală a clădirilor şi edificiilor, indiferent de tipul de proprietate şi de destinaţie, fără autorizaţie de construcţie, precum şi a construcţiilor ce cad sub incidența legislației privind calitatea în construcții fără licență eliberată în modul stabilit.

14. Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul – verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de recurs reține că aceasta a fost confirmată prin înscrisuri și probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional și anume: - Actul de examinare și constatare la fața locului. - 10 Planșe fotografice din data de 03.05.2023, de pe adresa mun. Chișinău, *****. - Citația nr.1 din 03.05.2023. - Citația nr.2 din 10.05.2023. - Copia buletinului de identitate pe numele Haruța Vasile. - 4 Planșe fotografice din data de 07.05.2023, de pe adresa mun. Chișinău, *****. - 2 Planșe fotografice din data de 10.05.2023, de pe adresa mun. Chișinău, *****. - Extrasul fișă din registrul electronic public. - Copia proiectului din 1998 a obiectivului de comerț cu stație de așteptare a transportului urban din bd. Cuza Vodă. - Copia avizului din 01 aprilie 2015 a Comisiei pentru construcții, arhitectură şi relații funciare. - Copia răspunsului Direcției Generale Arhitectură și Urbanism a CMC din 13.06.2006. - Copia contractului de arendă funciară nr. 1447/98, încheiat între Primăria mun. Chișinău și HARUȚA Vasile. - Copia procesului-verbal de recepție finală nr. 128 din 07.04.2006, referitor la obiectul comercial lit.”A”cu stație de așteptare a transportului urban din bd. Cuza-Vodă 2. - Copia autorizației de construire nr. 04/99 din 04.02.1999. - Copia autorizației de construire nr. 669/04 din 22.02.2005. - Copia deciziei Consiliului municipal Chișinău „Cu privire la reperfectarea relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din bd. Cuza-Vodă, 2, lui Haruța Vasile. - Copia notei informative a Consiliului municipal Chișinău la proiectul de decizie „Cu privire la reperfectarea relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din bd. Cuza-Vodă, 2, cu domnul Haruța Vasile. - Copia deciziei Primăriei mun. Chișinău nr.4/3-5 din 16 februarie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din bd. Cuza-Vodă, lui Vasile HARUȚA. - Copia certificatului despre rezultatele inspectării bunului imobil nr.***** din 08 noiembrie 2019, situat în mun. Chișinău, *****, de către IP „ASP”, Departamentul Cadastru, SCT Chișinău. - Copia planului lotului conform deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr. 4/3- 5 din 16.02.1998. - Copia proiectului din 2009 privind extinderea imobilului privat (P+M) din bd. Cuza-Vodă, 2A a obiectivului de comerţ cu staţie de aşteptare a transportului urban din bd. Cuza-Vodă, beneficiar HARUȚA Vasile. - Copia procesului-verbal la contractul de arendă funciară nr.1447/98 din 01.06.1998. - Copia procesului-verbal nr.6 din 19 decembrie

1997 „Privind rezultatele negocierilor la licitația de contractare a dreptului de arendă a lotului de pământ”. 21.În ședință de judecată au fost cercetate suplimentar următoarele probe: - Imaginea construcției neautorizată din bd. Cuza-Vodă 2/A cu vedere din spațiu, sursa gislocal.md. - Copia extrasului din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor nr.*****, eliberat la data de 30.05.2023. - Copiile planului cadastral și anexelor la planul clădirii situate în mun. Chișinău, bd.Cuza-Vodă 2/A, din 31.05.2023. - Copia actului de recepție finală nr.1 din 20.02.2020, cu obiectul reconstrucția obiectivului cu nr. cadastral ***** și copia planului geometric, întocmit în urma actualizării construcțiilor de pe terenul cu nr. cadastral *****, data inspectării 08.11.2019. - Copia autorizației de construire nr.237 din 01.06.2010.

15. Instanța de recurs apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.05.2023 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, instanța nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul contestat au fost obținute prin acțiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului contravențional. Subsecvent, la data de 03.05.2023, către ora 13:53, agentul constatator al Preturii sectorului Botanica,*****Ţîmbaliuc, în rezultatul examinării la fața locului, prin Act a constatat extinderea lucrărilor neautorizate prin extinderea imobilului (P+M) de pe adresa mun. Chișinău, bd. Cuza-Vodă, 2A, în lipsa autorizației de construire. La Act s-au atașat fotografiile imobilului în cauză şi s-a indicat proprietarului (la caz - lui Haruţa Vasile) în formă obligatorie să sisteze toate lucrările de construcții la obiectivul menționat până la prezentarea actelor permisive. Ulterior, la data de 03.05.2023 şi repetat la data 10.05.2023, prin citații înregistrate cu nr. 01 şi 02 respectiv, Haruţa Vasile a fost citat pentru a se prezenta în biroul de serviciu al agentului constatator, către ora 09:00 pe data de 10.05.2023 şi ulterior la 16.05.2023. La data de 16.05.2023, ora 10:30,*****Ţîmbaliuc a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria PMC 01 nr. 003052 în privința lui Haruţa Vasile pentru fapta contravențională săvârșită, şi anume, pentru executarea lucrărilor neautorizate prin extinderea imobilului privat (P+M) în lipsa autorizației de construire. Procesul-verbal cu privire la contravenție Seria PMC 01 nr. 003052 a fost întocmit în prezența lui Haruţa Vasile, însă ultimul a refuzat să-l semneze, fapt confirmat prin semnătura martorului asistent Mocate Gabriel.

16. Prin urmare, din probele administrate în cauză și expuse supra, Colegiul conchide cu certitudine că, prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr.4/3-5 din 16.02.1998, se atestă că lui Haruța Vasile i-a fost dat în arendă pe un termen de 15 ani, lotul de pământ cu suprafața de 0,01 ha din bd. Cuza-Vodă, în vederea amplasării

unui obiectiv de comerț și reconstruirii stației de așteptare a transportului urban, beneficiarul Haruța Vasile fiind obligat să efectueze amenajarea complexă a teritoriului, să păstreze rețelele tehnice și să prevadă posibilitatea deservirii lor ulterioare. Potrivit deciziei Consiliului mun. Chișinău, având în vedere actele prezentate de Haruța Vasile, și anume contractul de arendă nr.1447/98 din 01.09.1998, actele de recepție finală, extrasul din registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral *****01, certificatul de urbanism informativ nr.33/14 din 16.01.2014, soluția urbanistică elaborată de Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, s-a decis reperfectarea pe un termen de cinci ani, fără drept de îngrădire și privatizare, lui Haruța Vasile, relațiile funciare de arendă a lotului de pământ cu suprafața de 0,0305 ha din bd.Cuza-Vodă 2, pentru exploatarea obiectivului comercial în complex cu stația de așteptare a transportului urban de pasageri, provizoriu, conform planului-anexă, beneficiarul HARUȚA Vasile fiind obligat să efectueze amenajarea complexă a teritoriului arendat, să păstreze rețelele tehnice și să prevadă posibilitatea exploatării lor, în coordonare cu serviciile specializate.

17. Conform autorizațiilor de construire nr.04/99 din 04.02.1999 și nr.669/04 din 22.02.2005, se atestă că lui HARUȚA Vasile i s-a autorizat construirea, și respectiv prelungirea construcției obiectivului comercial și reconstruirea stației de așteptare a transportului urban, pe terenul situat în mun. Chișinău, bd. Cuza-Vodă, conform certificatului de urbanism nr.3280 din 24.07.2022 și deciziei Primăriei mun. Chișinău nr.4/3-5 din 16.02.1998. Potrivit procesului-verbal de recepție finală nr.128 din 07.04.2006, se atestă că a fost recepționat obiectivul comercial lit.”A” cu stație de așteptare a transportului urban din str.Cuza-Vodă nr.2.

18. Subsecvent, conform certificatului despre rezultatele inspectării bunului imobil (pentru clădiri nelocative) nr.***** din 08.11.2019, adoptat de IP ”Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, SCT Chișinău, se atestă că lipsește autorizația de construire la construcția/reconstrucția bunului imobil situat în mun. Chișinău, *****, pe terenul cu nr. cadastral *****. Din compartimentul ”Mențiuni” al aceluiași certificat nominalizat supra, se reține că construcția comercială, prestarea serviciilor lit.A (01), a fost mărită în dimensiuni fără autorizare. Anexele lit.A1 (01), lit.A2 (01), lit.A3 (01), au fost construite fără autorizația de construire. Ca rezultat, construcția comercială, prestarea serviciilor lit.A (01), are următoarele caracteristici: S. la sol = 147,7 m.p., S. totală interioară = 175,4 m.p.

19. La caz, potrivit materialelor cauzei, Colegiu reține că starea de fapt constatată de către agentul constatator al Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău este probată și prin planșele fotografice din 03.05.2023, 07.05.2023 și 10.05.2023, anexate la

dosarul contravențional, fiind dobândite în condițiile art. 425 Cod contravențional, constituind mijloace de probă care conțin și indici temeinici privind existența executării lucrărilor menționate, contribuind la aflarea adevărului în cauza respectivă. De asemenea, circumstanțele nominalizate supra se atestă și prin actul de examinare și constatare a lucrărilor neautorizate de construcție la obiectivul/imobilul din or. Chișinău, ***** din 03.05.2023, emis de agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău, Țîmbaliuc Victor, desemnat prin dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr.33-d din 09.02.2023, potrivit căruia în rezultatul examinării la fața locului s-a constatat executarea lucrărilor neautorizate prin extinderea imobilului privat (P+M) în lipsa autorizației de construire, fiind oferite indicațiile obligatorii privind sistarea tuturor lucrărilor de construcții la obiectul menționat, până la prezentarea actelor permisive, actul fiind întocmit în prezența lui Haruța Vasile, care a refuzat să semneze actul.

20. Prin urmare, reieșind din faptul că făptuitorul Haruța Vasile fiind citat legal pentru prezentarea la agentul constatator, nu s-a prezentat la datele indicate și nu a oferit acte permisive de executare a lucrărilor privind extinderea imobilului privat (P+M) de pe terenul cu nr.cadastral *****, situat în mun.Chișinău, *****, din care considerente în privința acestuia a fost emis procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.05.2023. În acest context, instanța de recurs reține că, planșele fotografice și mijloacele de probă prezentate de către agentul constatator sunt de natură de a demonstra cele consemnate în procesul – verbal cu privire la contravenție din 16.05.2023. Mai mult ca atât, însuși contravenientul Haruța Vasile în cadrul ședinței de judecată a declarat că: ”Extinderea a fost efectuată în urma proiectului de execuție din anul 2009. Deși proiectul arăta un anumit fel, însă din cauza unor piloni de lumină, ei au deviat de la proiect. Pentru cei 39 metri ce i-a extins, a avut loc în urma devierilor de la proiect”.

21. Prin urmare, Colegiul nu poate reține poziția recurentului precum că, ”lucrările de extindere a imobilului privat din bd. Cuza-Vodă, 2, mun. Chișinău, au fost executate în baza autorizației de construire nr. 237 din 01.06.2010, au fost recepționate conform procesului verbal de recepție finală nr.1 din 20.02.2020 şi au fost înregistrate în Registrul bunurilor imobile la 11.03.2020. Acest fapt impune prezumția că lucrările de extindere au fost executate autorizat şi totodată confirmă dreptul de proprietate al lui Haruţa Vasile”, or, analizând conținutul autorizației de construire nr. 237 din 01.06.2010, se atestă că lui Haruța Vasile i s-a autorizat executarea lucrărilor de extindere a imobilului privat, în limitele terenului arendat, din

construcții ușor demontabile, provizoriu, fără drept de înregistrare la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău.

22. În acest context, Colegiul reține că autorizația de construire nominalizată supra, a fost ultima eliberată lui Haruța Vasile, care atestă că lucrările de extindere a imobilului privat din mun.Chișinău, *****, urma să aibă loc în condițiile certificatului de urbanism nr.983/08 din 01.09.2008 și proiectului nr.007-09 AR din 2009. Subsecvent, analizând planul cadastral din 31.05.2023 al construcției cu nr.cadastral *****, și anume nivelul: 2 etaj, se reține că suprafața mansardei – etajului 2 al acestei construcții depășește planul mansardei prevăzut de proiectul de execuție privind extinderea imobilului privat (P+M) din bd.Cuza-Vodă 2 din 2009, Haruța Vasile efectuând această extindere în lipsa autorizației de construire. Mai mult ca atât, faptul înscrierii construcției respective în Registrul bunurilor imobile cu suprafața de 147,7 m.p., nu atestă legalitatea executării lucrărilor de extindere a imobilului cu nr.cadastral *****, atâta timp cât aceste lucrări au fost efectuate în lipsa autorizației de construire. Totodată, analizând planșele fotografice a construcției din mun.Chișinău, *****, efectuate de agentul constatator la data de 03.05.2023, 07.05.2023 și 10.05.2023, se atestă că mansarda a fost extinsă neautorizat, în lipsa autorizației de construire, depășind suprafața parterului, contrar proiectului de execuție privind extinderea imobilului privat (P+M) din bd.Cuza-Vodă 2 din 2009, al cărui beneficiar a fost Haruța Vasile.

23. Respectiv Colegiul alăturat instanței de judecată consideră că careva dubii la capitolul vinovăției lui Haruța Vasile de comiterea faptei contravenționale, în condițiile în care organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar Colegiul reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar făptuitorului Haruța Vasile i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate a procesului – verbal de care se bucură actele contestate.

24. De asemenea, instanța de recurs conchide și faptul că, la etapa constatării și cercetării faptei contravenționale de către agentul constatator, nu au fost admise

careva erori și omisiuni specificate la art. 443 Cod contravențional, astfel că temeiuri de nulitate a actului de constatare și sancționare contravențională nu s-au identificat.

25. În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs constatat că, atât din probele acumulate de către agentul constatator în cadrul procesului de constatare a contravenției, se deduce faptul că Haruța Vasile a executat lucrări neautorizate prin extinderea imobilului privat (P+M) în lipsa autorizației de construire, pentru care acțiuni și necesită să fie sancționată conform prevederilor art. 179 din Codul Contravențional, acțiuni/inacțiuni considerate drept faptă contravențională.

26. Prin urmare Colegiul reține că instanța de judecată legal și întemeiat a ajuns la concluzia privind vinovăției cet. Haruța Vasile în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional fiindu-i aplicată sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale, ceea constituie 12 500 (doisprezece mii cinci sute) lei cu aplicarea măsurii de siguranță privind - demolarea construcției neautorizate, și anume demolarea mansardei în partea construcției neautorizate, ce face parte din construcția cu nr.cadastral *****, amplasate pe terenul proprietatea municipiului Chișinău, cu nr.cadastral *****, situate în mun.Chișinău, *****, care urmează a fi executată de către HARUȚA Vasile pe cont propriu.

27. În continuare, Colegiul penal relevă că, articolul 441 alin.(1) lit. b) Cod contravențional prevede că, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin. (3) și articolele 20-31.

28. În conformitate cu prevederile art.3 Cod contravențional, caracterul contravențional al faptei și sancțiunea ei contravențională se stabilesc de legea în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea contravențională care înăsprește sancțiunea sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei contravenții nu are efect retroactiv. Colegiul penal constată că în acest caz sunt aplicabile prevederile art.30 din Codul contravențional, în vigoare la momentul comiterii contravenției și al întocmirii procesului-verbal de contravenție, care menționează că prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an. Astfel, Colegiul penal ajunge la concluzia că acțiunile lui Haruța Vasile au fost corect încadrate în baza art. 179 Codul contravențional, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită, însă, procesul contravențional în partea stabilirii sancțiunii pecuniare trebuie încetat în temeiul expirării prescripției aplicării sancțiunii pentru această contravenție, prevăzut de art.30 Cod contravențional.

29. În speță se reține că, faptele imputate lui Haruța Vasile prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 16.05.2023 a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanței de judecată în baza prevederilor art. 423 10 din Codul Contravențional, respectiv se constată că a expirat termenul special de prescripție de 18 luni de atragere la răspundere contravențională, dat fiind faptul că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** a fost întocmit la data de 16.05.2023 pentru fapta comisă la 03.05.2023 - 10.05.2023, prin urmare Colegiul reține că la data săvârșirii contravenției, art. 30 Cod contravențional prevedea termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale fiind de un an, iar termenul special de prescripție de 18 luni era prevăzut pentru contravențiile prevăzute la art.781, 155^1 şi 179 Cod Contravențional.

30. Prin urmare instanța de recurs reține că termenul special de prescripție de 18 luni a expirat pentru fapta contravențională imputată lui Haruța Vasile în baza art. 179 Codul contravențional, și în acest sens procesul urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

31. Colegiul penal reține că, oricât de mare ar fi intervalul de timp scurs de la data la care contravenientul a început activitatea contravențională, exista posibilitatea angajării răspunderii contravenționale. Numai din momentul încetării caracterului continuu (de la data încetării acțiunilor contravenționale, a constatării faptei contravenționale sau a intentării procedurii) va începe să curgă termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

32. Mai mult, instanța de recurs statuează că potrivit prevederilor art. 439^6 Codul contravențional, demolarea construcțiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.179, şi atrage, după caz, remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate, potrivit alin. (3) al aceleași prevederi legiuitorul a indicat expres că demolarea construcțiilor neautorizate şi defrișarea arborilor şi arbuștilor se dispun de către instanța de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravențională în temeiul art.26 sau procesul contravențional a încetat în temeiul art.441 alin.(1) lit. f) nu este identificat făptuitorul şi/sau termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat.

33. În aceste circumstanțe, Colegiul penal va admite recursul, casând parțial hotărârea primei instanțe în partea aplicării sancțiunii contravenționale sub formă de amendă și va înceta procesul contravențional din motivele menționate, cu menținerea măsurii de siguranță aplicată, demolarea construcției neautorizate, și anume demolarea mansardei în partea construcției neautorizate, ce face parte din construcția

cu nr. cadastral *****, amplasate pe terenul proprietatea municipiului Chișinău, cu nr. cadastral *****, situate în mun. Chișinău, *****.

34. Conducându-se de prevederile art.473, art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Niță Ștefan în interesele persoanei în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Haruța Vasile, casează parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-1832/2023 din 14 martie 2024, în partea stabilirii sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale, ceea constituie 12 500 (doisprezece mii cinci sute) lei, și încetează cauza contravențională intentată în privința lui Haruța Vasile în această parte în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.4-1832/2023 din 14 martie 2024 în partea aplicării măsurii de siguranță sub forma de demolare a construcției neautorizate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Chiroșca Igor